Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

5 ноември 2014 година*

„Преюдициално запитване — Земеделие — Обща селскостопанска политика — Биологично производство и етикетиране на биологични продукти — Регламент (ЕО) № 889/2008 — Член 27, параграф 1, буква е) — Употреба на някои продукти и вещества при преработката на храни — Забрана за използване на минерали, витамини, аминокиселини и други азотни съединения, ако тяхната употреба не се изисква от закона — Добавяне на железен глюконат и витамини в биологична напитка — Употреба на минерали, витамини, аминокиселини и други азотни съединения — Необходими количества, за да се допусне продажба като добавка към храна с хранителна или здравна претенция или като храна, предназначена за специфична хранителна употреба“

По дело C-137/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Bayerisches Verwaltungsgericht München (Германия) с акт от 27 февруари 2013 г., постъпил в Съда на 18 март 2013 г., в рамките на производство по дело

Herbaria Kräuterparadies GmbH

срещу

Freistaat Bayern,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: T. von Danwitz, председател на състава, A. Rosas, E. Juhász (докладчик), D. Šváby и C. Vajda, съдии,

генерален адвокат: E. Sharpston,

секретар: K. Malacek, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 12 февруари 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Herbaria Kräuterparadies GmbH, от H. Schmidt, Rechtsanwalt,

— за Freistaat Bayern, от C. Höfner и K. Mitsching, в качеството на представители,

— за чешкото правителство, от M. Smolek и S. Šindelková, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

— за испанското правителство, от M. J. García-Valdecasas Dorrego, в качеството на представител,

— за френското правителство, от C. Candat и D. Colas, в качеството на представители,

— за Европейската комисия, от H. Kranenborg, G. von Rintelen и S. Grünheid, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 май 2014 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията от 5 септември 2008 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола (ОВ L 250, стр. 1).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Herbaria Kräuterparadies GmbH (наричано по-нататък „Herbaria“) и Freistaat Bayern по повод възможността да се използва указание за биологичен метод на производство при етикетирането, рекламата и търговията на смес от плодови сокове и извлек от билки, която освен биологични продукти съдържа и витамини и железен глюконат, които не произхождат от биологично земеделие.

Правна уредба

3 Съображения 3, 5, 22 и 25 от Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 година относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, стр. 1) гласят следното:

„3) Правната рамка на Общността, регулираща сектора на биологичното производство, следва да бъде насочена към гарантиране на справедлива конкуренция и правилно функциониране на вътрешния пазар на биологични продукти, както и запазване и оправдаване на потребителското доверие по отношение на продуктите, обозначени като биологични. […]

[…]

5) Ето защо е целесъобразно да се определят по-ясно целите, принципите и правилата, приложими към биологичното производство, с оглед допринасяне за прозрачността и потребителското доверие, както и за хармонизирано възприятие на концепцията за биологично производство.

[…]

22) Важно е да се запази доверието на потребителите в биологичните продукти. Ето защо изключенията от изискванията, приложими към биологичното производство, следва да бъдат строго ограничени до случаите, в които се приема за основателно прилагането на не толкова ограничителни разпоредби.

[…]

25) […] [П]риема [се] за целесъобразно използването на знака на ЕС да се ограничи до продукти, които съдържат само или почти само биологични съставки, за да не се подвеждат потребителите относно биологичния характер на целия продукт. Следователно не трябва да се разрешава той да се използва при етикетиране на продукти от преход към биологично производство или преработени храни, при които по-малко от 95 % от съставките от земеделски произход са биологични“.

4 Член 3 от Регламента посочва общите цели, преследвани от биологичното производство, а именно „произвеждането на голямо разнообразие от храни и други земеделски продукти, които отговарят на потребителското търсене на стоки, произведени чрез прилагане на процеси, които не вредят на околната среда, човешкото здраве, здравето на растенията или здравето и благосъстоянието на животните“.

5 Член 6 от посочения регламент, озаглавен „Принципи, приложими към преработката на биологични храни“, предвижда:

„Освен общите принципи, изложени в член 4, производството на преработени биологични храни се основава на следните специфични принципи:

а) биологични храни се произвеждат от биологични съставки от земеделски произход, освен когато дадена съставка не се предлага на пазара в биологична форма;

б) ограничава се използването на хранителни добавки, небиологични съставки с предимно технологични и органолептични функции, както и микроелементи и технологични спомагателни вещества, така че то да се сведе до минимум и да се прилага само в случай на значителна технологична необходимост или поради особени хранителни цели;

в) изключват се вещества и методи на преработка, които биха могли да се окажат подвеждащи по отношение на истинската същност на продукта;

г) храните се преработват грижливо, за предпочитане чрез използване на биологични, механични и физически методи“.

6 Член 19 от същия регламент, озаглавен „Общи разпоредби за производството на преработени храни“, предвижда в параграф 2:

„Прилагат се следните условия към състава на преработените биологични храни:

а) продуктът е произведен главно от съставки от земеделски произход; […]

б) могат да се използват само добавки, технологични спомагателни вещества, аромати, вода, сол, продукти от микроорганизми и ензими, минерали, олигоелементи, витамини, както и аминокиселини и други микроелементи в хранителните продукти с конкретно хранително приложение, стига да са разрешени за употреба в биологичното производство в съответствие с член 21;

[…]“.

7 Член 21 от Регламент № 834/2007, със заглавие „Критерии за някои продукти и вещества, използвани в преработката“, гласи:

„1. Разрешението за използване на продукти и вещества в биологично производство и включването им в списъка на продукти и вещества под ограничителен режим на ползване, посочен в член 19, параграф 2, букви б) и в), е предмет на целите и принципите, определени в дял II, и на следните критерии, които се оценяват цялостно:

i) няма разрешени алтернативи съгласно тази глава;

ii) без да се прибегне до тях, е невъзможно да се произвеждат или запазват храните, или да се изпълняват дадени изисквания към хранителния режим, предвидени съгласно законодателството на Общността.

Освен това продуктите и веществата, посочени в член 19, параграф 2, буква б), се намират в природата и могат да са претърпели единствено механична, физическа, биологична, ензимна или микробна обработка, освен ако такива продукти и вещества от такива източници не са достъпни в достатъчни количества или качества на пазара.

2. Комисията, съгласно процедурата, посочена в член 37, параграф 2, взема решение относно разрешаването на продукти и вещества и включването им в списъка на продукти и вещества под ограничителен режим на ползване, посочен в параграф 1 от настоящия член, и определя конкретните условия и ограничения за употребата им и, ако е необходимо, изтеглянето на продуктите.

[…]“.

8 Съгласно член 23 от посочения регламент, озаглавен „Използване на термини, отнасящи се до биологичното производство“:

„1. По смисъла на настоящия регламент един продукт се смята, че съдържа термини за биологичен метод на производство, ако в етикетирането, рекламните материали или търговските документи продуктът, неговите съставки или фуражни суровини са характеризирани с термини, които указват на купувача, че продуктът, неговите съставки или фуражните суровини са получени в съответствие с постановените в настоящия регламент разпоредби. По-специално, термините, посочени в приложението, техните производни или умалителни форми, като „био“ и „еко“, самостоятелно или в комбинация, могат да се използват в цялата Общност и на всеки език на Общността за етикетиране и рекламиране на продукт, който отговаря на изискванията, посочени в настоящия регламент или приети в съответствие с него.

[…]

2. Термините, посочени в параграф 1, не се използват никъде в Общността и на никой от езиците на Общността за етикетиране, рекламиране и в търговски документи на продукт, който не отговаря на изискванията, определени в настоящия регламент, освен ако те не се отнасят за земеделски продукти в храни или фуражи или ако явно нямат връзка с биологично производство.

[…]

4. Що се отнася до преработените храни, термините, посочени в параграф 1, могат да се използват:

а) в търговско описание, стига:

i) преработените храни да са в съответствие с член 19;

[…]“.

9 Съображение 21 от Регламент № 889/2008 гласи:

„За преработването на биологични храни се разрешава, при добре формулирани условия, използването на някои съставки от неземеделски произход, помощни средства, използвани при преработката на храните, и някои небиологични съставки от неземеделски произход в съответствие с Регламент (ЕИО) № 2092/91. С цел гарантиране на непрекъснатостта на биологичното производство съответните продукти и вещества следва да продължат да бъдат разрешени в съответствие с разпоредбите, определени в член 21, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 834/2007. […]“.

10 Член 27 от Регламент № 889/2008, озаглавен „Употреба на някои продукти и вещества при преработката на храни“, гласи:

„1. За целите на член 19, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 834/2007 само следните вещества могат да бъдат използвани при преработката на биологични храни […]:

[…]

е) минерали (включително микроелементи), витамини, аминокиселини и други азотни съединения, разрешени единствено, ако тяхната употреба в храните, в които са включени, се изисква от закона“.

11 Директива 2002/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 година за сближаване на законодателствата на държавите членки по отношение на добавките към храни (ОВ L 183, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 36, стр. 39), изменена с Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. (ОВ L 311, стр. 1, наричана по-нататък „Директива 2002/46“), определя понятието „добавки към храни“ и установява изискванията, които трябва да бъдат изпълнени, за да може даден хранителен продукт да бъде квалифициран като добавка.

12 Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно хранителни и здравни претенции за храните (ОВ L 404, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 18, стр. 244) определя понятието „претенция“ и установява при какви условия се използва.

13 Регламент (ЕС) № 432/2012 на Комисията от 16 май 2012 година за създаване на списък на разрешените здравни претенции за храни, различни от претенциите, които се отнасят до намаляване на риска от заболяване и до развитието и здравето на децата (ОВ L 136, стр. 1), съдържа в приложението си списъка на разрешените здравни претенции, посочен в член 13, параграф 3 от Регламент № 1924/2006. Това приложение разрешава за желязото следната здравна претенция:

„Желязото допринася за нормалното образуване на червени кръвни телца и хемоглобин. Претенцията може да бъде използвана само за храна, която е източник на желязо най-малко в количеството, посочено в претенцията […]“.

14 Член 1, параграф 2 от Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година относно храни, предназначени за специфична хранителна употреба (ОВ L 124, стр. 21), дава определение за храни, предназначени за специфична хранителна употреба, и установява свързаните с тази употреба изисквания.

15 В приложението към Регламент (ЕО) № 953/2009 на Комисията от 13 октомври 2009 година относно веществата, които могат да се добавят за специални хранителни цели в храни за специфична хранителна употреба (ОВ L 269, стр. 9), съгласно член 4, параграф 3 от Директива 2009/39 е съставен списък на веществата със специфично хранително предназначение, включително витамини и минерални соли, които могат да бъдат влагани в храни, предназначени за специфична хранителна употреба. Съображения 4 и 5 от този регламент гласят:

„4) Изборът на веществата следва да се основава преди всичко на тяхната безопасност и следователно на тяхната пригодност за използване от хора, както и на техните органолептични и технологични свойства. Освен ако не е посочено друго в приложимите за специфичните категории храни разпоредби, включването на вещества в списъка на веществата, които могат да бъдат използвани при производството на храни за специфична хранителна употреба, не означава, че добавянето им към тези храни е необходимо или желателно.

5) Когато добавянето на дадено хранително вещество се счита за необходимо, това се установява чрез специални правила в съответните специални директиви и чрез съответните количествени критерии, ако е необходимо“.

16 Регламент (ЕО) № 1235/2008 на Комисията от 8 декември 2008 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета по отношение на режима за внос на биологични продукти от трети държави (ОВ L 334, стр. 25), в дял III, озаглавен „Внос на продукти с равностойни гаранции“, глава 1 със заглавие „Списък с признати трети държави“, предвижда в член 7 относно съставянето и съдържанието на списъка с трети държави, че такъв списък се намира в приложение III към Регламента. В същия дял, глава 2, озаглавена „Списък с признати контролни и надзорни органи за целите на равностойността“, член 10 от този регламент предвижда, че списък с признатите за целите на равностойността контролни и надзорни органи се публикува в приложение IV към същия регламент.

17 С приложение II към Регламент за изпълнение (ЕС) № 126/2012 на Комисията от 14 февруари 2012 година за изменение на Регламент (ЕО) № 889/2008 по отношение на писмените доказателства и за изменение на Регламент (ЕО) № 1235/2008 по отношение на режима за внос на биологични продукти от Съединените американски щати (ОВ L 41, стр. 5) се внасят изменения в приложения III и IV към Регламент № 1235/2008. Релевантната редакция на тези приложения III и IV следва от Регламент за изпълнение (ЕС) № 508/2012 на Комисията от 20 юни 2012 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1235/2008 (ОВ L 162, стр. 1).

18 Съображение 4 от Регламент за изпълнение № 126/2012 предвижда, че „Съединените щати следва да бъдат включени в списъка, посочен в приложение III към Регламент (ЕО) № 1235/2008“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

19 Herbaria произвежда продукта „Herbaria Blutquick — Eisen + Vitamine“ (Herbaria Blutquick — Желязо + Витамини, наричан по-нататък „Blutquick“), смес от плодови сокове с извлек от билки, която освен растителни продукти с биологичен земеделски произход съдържа витамини и железен глюконат. Последните добавени съставки не произхождат от продукти от биологично земеделие.

20 Blutquick се рекламира и предлага на пазара като добавка към храна с желязо и витамини и етикетът съдържа указание за биологичен метод на производство, защитен по член 23 от Регламент № 834/2007, както и претенцията — „желязото допринася за нормалното образуване на червени кръвни телца и хемоглобин“. Препоръчителната дневна доза на Blutquick покрива 20 % от препоръчителния дневен прием на желязо и се препоръчва по-специално при бременност и кърмене и за подобряване на естественото интелектуално развитие на децата. Blutquick допринася също така за нормалното образуване на червени кръвни телца и хемоглобин и намалява изтощението.

21 С решение от 18 декември 2011 г. компетентните власти на Бавария разпореждат на Herbaria да отстрани при етикетирането, рекламирането и предлагането на Blutquick указанието за биологичен метод на производство, тъй като то нарушава член 23, параграф 4, първа алинея, буква а), подточка i) от Регламент № 834/2007 във връзка с член 19, параграф 2, буква б) от същия регламент и член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008. Съгласно мотивите на решението минералите и витамините могат да бъдат добавяни единствено ако тяхната употреба в храните, в които са включени, се изисква от закона, а за Blutquick няма такова изискване. По-специално обстоятелството, че Регламент № 1924/2006 установява подробни изисквания за „хранителни и здравни претенции“ не означава, че употребата на витамини и минерали при производството на храни се изисква от закона. При етикетирането, рекламирането и предлагането на пазара на Blutquick не може да се използва указанието за биологичен метод на производство, уредено в член 23 от Регламент № 834/2007, тъй като Регламент № 1924/2006 не изисква към храните да се добавят витамини и железен глюконат.

22 Herbaria обжалва посоченото решение пред запитващата юрисдикция, като по-специално изтъква, че член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 цели да позволи добавянето на минерали и витамини, ако и доколкото други национални разпоредби или разпоредби на Съюза изискват определено съдържание на витамини и минерали, когато без такова съдържание храната не би могла да постигне предназначението си. Правната уредба на Съюза относно добавките към храни или здравните и хранителните претенции, по-конкретно Регламент № 1924/2006, изисква към храните, които според етикета им са предназначени за специални хранителни цели, да се добавят минерали и витамини. Herbaria счита, че заявената при добавките към храни цел се състои в създаването на законово задължение да се достигнат съответни минимални стойности и че добавянето на вещества следва да се счита като изискване на закона, ако единствено чрез него могат да се достигнат тези стойности. Освен това Регламент № 432/2012 установявал законови изисквания за дневна доза и следователно изисквал добавяне на вещества към биологична храна. Herbaria подчертава, че добавянето на витамини и железен глюконат към Blutquick е абсолютно необходимо, за да се достигнат хранителните стойности, изискващи се за посочената хранителна функция, и че това не може да бъде постигнато чрез използването на съставки от биологични продукти. Във всички случаи добавките били ограничени до необходимото.

23 Според властите на Бавария законът не изисква да се добавят витамини или железен глюконат. Регламент № 1934/2006 единствено позволява добавяне на тези вещества, но не го изисква. Друго тълкуване би противоречало на член 6, буква б) от Регламент № 834/2007, съгласно който добавките в храни от биологично земеделие следва да се ограничат до минимум.

24 При тези обстоятелства Bayerisches Verwaltungsgericht München решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Трябва ли член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 да се тълкува в смисъл, че употребата на посочените вещества се изисква от закона само когато разпоредба на Съюза или съответстваща на правото на Съюза национална разпоредба пряко изисква добавяне на тези вещества в храните, в които те трябва да са включени, или най-малкото установява минимално съдържание на веществата, които трябва да са включени?

2) При отрицателен отговор на първия въпрос: трябва ли член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 да се тълкува в смисъл, че употребата на посочените вещества се изисква от закона и в случаите, в които без добавяне на поне едно от посочените вещества предлагането на пазара на определен хранителен продукт като добавка към храна или при използване на здравни претенции би било подвеждащо и заблуждаващо за потребителя, тъй като поради съвсем малката концентрация на някое от посочените вещества хранителният продукт не може да изпълни своето предназначение като храна, съответно своето предназначение, посочено в здравните претенции?

3) При отрицателен отговор на първия въпрос: трябва ли член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 да се тълкува в смисъл, че употребата на посочените вещества се изисква от закона и в случаите, в които определена здравна претенция може да се използва само за храна, която съдържа определено количество, наречено значително, от поне едно от посочените вещества?“.

По искането за възобновяване на устната фаза на производството

25 На 16 май 2014 г. Herbaria подава в секретариата на Съда молба за възобновяване на устната фаза на производството, като се позовава на нов факт.

26 Във връзка с това Herbaria отбелязва, че пазарът на храни за кърмачета и деца до три години е почти изключително пазар на биологични продукти, и ако Съдът възприеме заключението на генералния адвокат относно тълкуването на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008, тези продукти ще изчезнат като биологични продукти, тъй като правната уредба относно диетичните продукти изисква минимално съдържание на някои вещества, а именно на витамини и минерали. То подчертава, че практически не съществува предназначена за кърмачета и малки деца храна, за която това минимално съдържание да е естествено гарантирано, и с цел да се установи този факт иска да се направи анкета в държавите членки и да се назначи експертиза.

27 Освен това Herbaria счита, че правилата относно предлагането на пазара на продукти, обозначени като биологични, с произход от Съединените щати, които са част от правото на Съюза — обратно на отразеното в заключението на генералния адвокат — са релевантни в главното производство. Твърди, че според националното процесуално право при проверката на въпроса дали жалбоподателят е ощетен, релевантната дата е тази на последното съдебно заседание, проведено пред сезирания съд. В това отношение то уточнява, че съдебното заседание пред запитващата юрисдикция е проведено на 20 юни 2012 г., тоест след влизането в сила на Регламент № 126/2012, който позволява пакетираните в Съединените щати продукти, обозначени като биологични, независимо от тяхното съдържание на минерали и синтетични витамини, да се предлагат на пазара на Съюза. Herbaria счита, че ако бъде лишено от възможност да предлага Blutquick на пазара на Съюза, това би представлявало неравностойно третиране.

28 В това отношение следва да се припомни, че Статутът на Съда на Европейския съюз и Процедурният правилник на Съда не предвиждат възможност страните да представят становища в отговор на заключението на генералния адвокат (вж. решения Stichting Natuur en Milieu и др., C-266/09, EU:C:2010:779, т. 28 и Комисия/Португалия, C-335/12, EU:C:2014:2084, т. 45).

29 Съгласно член 83 от Процедурния правилник, след изслушване на генералния адвокат Съдът може да постанови възобновяване на устната фаза на производството, по-специално когато счита, че делото не е напълно изяснено, когато след закриване на тази фаза някоя от страните

посочи нов факт от решаващо значение за решението на Съда или когато делото трябва да се реши въз основа на довод, който не е бил обсъден от страните или заинтересованите субекти по член 23 от Статута на Съда.

30 В случая, след като е изслушал генералния адвокат, Съдът счита, че разполага с всички необходими елементи, за да се произнесе по делото, и от молбата на Herbaria не се установява нов факт от решаващо значение за съдебното решение.

31 При тези обстоятелства молбата за възобновяване на устната фаза на производството следва да бъде отхвърлена.

По преюдициалните въпроси

32 С въпросите си, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 трябва да се тълкува в смисъл, че употребата на посочено в него вещество се изисква от закона само когато разпоредба на правото Съюза или съответстваща на правото на Съюза национална разпоредба пряко изисква добавянето му в храна, за да може тя изобщо да бъде предлагана на пазара, или употребата на това вещество се изисква от закона и когато определен хранителен продукт се предлага на пазара като добавка към храна с хранителна или здравна претенция или като храна, предназначена за специфична хранителна употреба, което означава, че този хранителен продукт трябва да съдържа определено количество от съответното вещество, за да се спазят разпоредбите относно добавянето на вещества в храните, предвидени съответно в Директива 2002/46, в Регламенти № 1924/2006 и № 432/2012, както и в Директива 2009/39 и Регламент № 953/2009.

33 Член 23, параграф 2 от Регламент № 834/2007 не допуска при етикетирането на продукт, който не отговаря на установените в този регламент изисквания, да се използват термини за биологичен метод на производство.

34 Що се отнася до преработените храни, каквато е Blutquick, параграф 4 от тази разпоредба предвижда, че посочените термини могат да се използват, ако тези храни са в съответствие с член 19 от Регламента.

35 Посоченият член 19 от Регламент № 834/2007, в параграф 2, буква б) от него, позволява добавянето по-специално на минерали и витамини, ако предварително са разрешени за употреба в биологичното производство в съответствие с член 21 от Регламента.

36 Член 21 от Регламент № 834/2007 установява критериите, за да се разреши използването на тези вещества, и оправомощава Комисията да изготви съгласно тези критерии списък на вещества под ограничителен режим на ползване, в който да включи тези вещества. Съгласно посочените в параграф 1, първа алинея, точки i) и ii) от този член критерии, за да бъде разрешено използването на дадено вещество, не трябва да има разрешени алтернативи съгласно глава 4 от дял III от Регламента и да е невъзможно, без да се прибегне до това вещество, да се произвеждат или запазват храните или да се изпълняват дадени изисквания към хранителния режим, предвидени съгласно законодателството на Съюза.

37 Въз основа на тази разпоредба Комисията изготвя в член 27, параграф 1 и в приложение VIII към Регламент № 889/2008 списък на вещества под ограничителен режим на ползване, които могат да се използват в преработката на храни, пускани на пазара като биологични продукти. Член 27, параграф 1, буква е) от този регламент уточнява, че минералите и витамините са разрешени единствено ако тяхната употреба в храните, в които са включени, се изисква от закона.

38 Текстът на тази разпоредба недвусмислено показва, че минералите и витамините могат да се използват при преработката на биологични храни само ако правните разпоредби изискват тяхното използване, за да могат тези храни да се предлагат на пазара.

39 Ирелевантно е обстоятелството, че използването на посочените вещества се изисква от разпоредба на националното право или на правото на Съюза. Ако става въпрос за национална разпоредба, националният съд следва да провери дали тя предвижда такова изискване по смисъла на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008. При съмнение за съвместимостта на разпоредбата с правото на Съюза, съдът може, а в определени случаи е длъжен, да сезира Съда съгласно член 267 ДФЕС.

40 Преписката, с която разполага Съдът, не съдържа доказателства, от които да е видно съществуването на подобна разпоредба в националното право, а и такава не се посочва от запитващата юрисдикция.

41 Теологичното и систематично тълкуване на член 21 от Регламент № 834/2007 и на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 потвърждава, че веществата като минералите и витамините могат да се използват в преработката на биологични храни само ако разпоредба на правото на Съюза или съответстваща на правото на Съюза разпоредба на националното право пряко изисква тяхното използване, за да може тези храни да се предлагат на пазара.

42 Що се отнася до целите, съгласно съображения 3, 5 и 22 от Регламент № 834/2007 той цели защита на доверието на потребителите по отношение на продуктите, обозначени като биологични и предвижда в член 6, буква в), че се изключват вещества и методи на преработка, които биха могли да се окажат подвеждащи по отношение на истинската същност на продукта.

43 Член 21 от Регламент № 834/2007 оправомощава Комисията да разрешава за използване вещества и да ги включва в списъка на вещества под ограничителен режим на ползване, посочен в този член, само при строго определени условия, а именно когато тези вещества не могат да бъдат заменени с разрешени алтернативи съгласно глава 4 от дял III от този регламент и ако тяхната употреба не може да се избегне.

44 Както изтъква Freistaat Bayern, член 27, параграф 1 от Регламент № 889/2008 представлява изключение от принципа за ограничаване на използването на небиологични съставки, предвиден в член 6, буква б) от Регламент № 834/2007. Такова изключение обаче, което се прилага в областта на храните, трябва да се тълкува ограничително.

45 Пред запитващата юрисдикция и в настоящото производство Herbaria изтъква различни правни инструменти на Съюза, за да покаже, че те установяват законови задължения, които ги заставят да включат в Blutquick желязо и витамини. Според него също така следва да се приеме, че добавянето на тези вещества „се изисква от закона“ по смисъла на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008, тъй като няма да му бъде разрешено да пуска на пазара напитката си като добавка към храна с хранителни или здравни претенции или като храна, предназначена за специфична хранителна употреба, ако тази напитка не съдържа определено количество минерали или витамини.

46 В това отношение следва да се отбележи, че икономическите оператори определят съдържанието на своите продукти и решават под какво описание желаят да ги предлагат на пазара. Ако желаят да предлагат тези продукти на пазара като добавка към храни по смисъла на Директива 2002/46, с хранителни или здравни претенции по смисъла на Регламенти № 1924/2006 и № 432/2012 или като храна, предназначена за специфична употреба по смисъла на Директива 2009/39 и Регламент № 953/2009, те трябва да изпълнят задълженията, предвидени в приложимата в тази област уредба на Съюза, което може да доведе до забрана за

предлагането им на пазара като продукт от биологично земеделие. Правото на Съюза не гарантира, че икономическият оператор може да предлага на пазара продуктите си с всякакви обозначения, които той счита за изгодни с оглед на предлагането им.

47 Следователно, доколкото предлагането на пазара на храна като добавка към храна по смисъла на Директива 2002/46, с хранителни или здравни претенции по смисъла на Регламенти № 1924/2006 и № 432/2012 или като храна, предназначена за специфична употреба по смисъла на Директива 2009/39 и Регламент № 953/2009, е по избор, следва да се отхвърли тезата, според която тези разпоредби на правото на Съюза представляват законови изисквания по смисъла на член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008.

48 Оттук следва, че добавянето на витамини и минерали при производството на напитка, каквато е Blutquick, не представлява задължение, предвидено в разпоредба на правото на Съюза, за да може тя да бъде предлагана на пазара. В най-добрия случай липсата на такова добавяне може евентуално да създаде пречка тази напитка да се предлага на пазара като добавка към храна с хранителни или здравни претенции или като храна, предназначена за специфична употреба.

49 Освен това Herbaria твърди, че е обект на дискриминация, тъй като няма право да продава Blutquick като биологичен продукт, докато съгласно направените с Регламент за изпълнение № 126/2012 изменения в Регламенти № 889/2008 и № 1235/2008 подобна напитка с произход от Съединените щати, която съгласно правната уредба на тази трета страна е обозначена като биологичен продукт, независимо от добавянето на минерали и синтетични витамини, се предлага свободно на пазара в Съюза с обозначение за биологичен произход.

50 Следва обаче да се отбележи, че запитващата юрисдикция не отправя запитване по този въпрос и в това отношение актът за преюдициално запитване не съдържа всички данни, изисквани от член 94 от Процедурния правилник на Съда. Ето защо Съдът не следва да се произнася по този въпрос (в този смисъл вж. решение X и X, C-319/10 и C-320/10, EU:C:2011:720, т. 28).

51 При тези условия на поставените въпроси следва да се отговори, че член 27, параграф 1, буква е) от Регламент № 889/2008 трябва да се тълкува в смисъл, че употребата на посочено в него вещество се изисква от закона само когато разпоредба на правото на Съюза или съответстваща на правото на Съюза национална разпоредба пряко изисква добавянето му в храна, за да може тя изобщо да бъде предлагана на пазара. Употребата на това вещество не се изисква от закона по смисъла на тази разпоредба, когато определен хранителен продукт се предлага на пазара като добавка към храна с хранителна или здравна претенция, или като храна, предназначена за специфична хранителна употреба, макар и това да означава, че той трябва да съдържа определено количество от съответното вещество, за да се спазят разпоредбите относно добавянето на вещества в храните, предвидени съответно в:

— Директива 2002/46,

— Регламенти № 1924/2006 и № 432/2012 и в

— Директива 2009/39 и Регламент № 953/2009.

По съдебните разноски

52 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 27, параграф 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 889/2008 на Комисията от 5 септември 2008 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти по отношение на биологичното производство, етикетирането и контрола трябва да се тълкува в смисъл, че употребата на посочено в него вещество се изисква от закона само когато разпоредба на правото на Съюза или съответстваща на правото на Съюза национална разпоредба пряко изисква добавянето му в храна, за да може тя изобщо да бъде предлагана на пазара.

Употребата на това вещество не се изисква от закона по смисъла на тази разпоредба, когато определен хранителен продукт се предлага на пазара като добавка към храна с хранителна или здравна претенция или като храна, предназначена за специфична хранителна употреба, макар и това да означава, че той трябва да съдържа определено количество от съответното вещество, за да се спазят разпоредбите относно добавянето на вещества в храните, предвидени съответно в:

— **Директива 2002/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 година за сближаване на законодателствата на държавите членки по отношение на добавките към храни, изменена с Регламент (ЕО) № 1137/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г.,**

— **Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 година относно хранителни и здравни претенции за храните и Регламент (ЕС) № 432/2012 на Комисията от 16 май 2012 година за създаване на списък на разрешените здравни претенции за храни, различни от претенциите, които се отнасят до намаляване на риска от заболяване и до развитието и здравето на децата, и в**

— **Директива 2009/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 година относно храни, предназначени за специфична хранителна употреба, и Регламент (ЕО) № 953/2009 на Комисията от 13 октомври 2009 година относно веществата, които могат да се добавят за специални хранителни цели в храни за специфична хранителна употреба.**

Подписи